

Bevezető

Dolgozatunk témája a harmadik alkalommal megrendezett „Terra Siculorum” Nemzetközi Klasszikusgítár- Fesztivál, különböző nézőpontokból megvilágítva.

A dolgozat tartalmazza a fesztivál főszervezőjének, a Harmonia Cordis Egyesületnek a rövid történeti bemutatását, amit az általa megrendezett fesztivál bemutatása követ. Részletekbe menően tárgyalva a koncertek fellépőinek programjait korszakokra lebontva, kiemelve az adott kor jellegzetességeit belefoglalva a hangszer fejlődésének történetét.

Továbbá a fesztivál sajtóban való megjelenését is elemeztük, megvizsgálva a cikkek tartalmát, témakezelését, a sajtóorgánumok attitűdjét és az újságírók hozzáállását a Harmonia Cordis Egyesülethez. Igyekeztük kideríteni, hogy miben változott az Egyesület arculata, és hogy az érdeklődés milyen mértékben változott az eddigi fesztiválokhoz képest.

A dolgozat tartalmaz egy szubjektívebb hangnemmel rendelkező élménybeszámolót is, amely a fesztivál szervezése során fellépő nehézségeket és a szervezői csapatot hívatott bemutatni.

Harmonia Cordis Egyesület

-Kezdetekről, majd a jövőről-

A Harmonia Cordis Egyesület 2007. januárjában még csak ötletként fogalmazódott meg Beke István Ferenc fejében. A klasszikusgitár művész bejutva a doktorátusi képzésre hódolni szeretett volna egyetlen szenvedélyének. Egy olyan egyesületet álmódott meg, amelynek keretén belül kulturális rendezvények egész sorát szeretne volna megvalósítani. Az egyesület marosvásárhelyi székhellyel rendelkezik és három alapító taggal. Az ötletgazda régi kedves tanárát kérte fel, Ovidiu Atanasiut, hogy kezeskedjen az egyesületért, továbbá műkedvelő jó barátját, Nemes Pált. Nem csupán a törvény által megszabott feltételeknek tett eleget Beke István, amikor társait megválasztotta. A bizalom volt a legfőbb kapocs, amely összekötötte a tagokat. A kölcsönös biztatás és tanácsadás sem volt elhanyagolható mozgatóerő.

A névválasztás is közös megegyezés alapján történt. De besegített István doktorátusi témavezetője, Pușcaș Pavel, aki a „Harmonia Cordis” latin kifejezés mellett tette le a voksát. Nem csak egy régies „külsőt” kölcsönöz, hanem egyetemes és kellőképpen zenei, közelebb áll a kultúrához. Jelentése a húrok harmóniája.

A kitűzött célok elérése érdekében a Harmonia Cordis Egyesület tevékenységének tárgya a következő: zenei kultúra népszerűsítése Romániában a különböző rendezvények révén (találkozók, konferenciák, hazai és nemzetközi zenei fesztiválok, mesterkurzusok, koncertek, más ágazatok bevonásával közös előadások szervezése. Tapasztalatcserék, a zenei kultúra iránt érdeklődő egyesületi tagok, zenekedvelők képzése, támogatása és új aktív résztvevők bevonása. S végül csatlakozni a Romániai Zenei Szövetséghez és hivatalosan részt venni a nemzetközi versenyeken is.¹

¹ Harmonia Cordis Egyesület Alapító okirata, illetve alapszabályzata, I. bekezdés

Még 2007. júniusában hivatalosan is létrejött az egyesület, s már augusztusban megrendezte az első klasszikusgitár- fesztiválját. Csupán egy kisebb baráti tábornak indult, ahol mindenki családi hangulatban egymást tanítgatta. A pár külföldi meghívott azóta is a gyakori visszajáróvendégek táborát erősíti. Csupa baráti arc, alig 20-30 résztvevő. A sikertől felbuzdulva újabb fesztiválok megszervezése következett, amely Vásárhely után Székelyudvarhelyen is megjelent. Évről évre egyre nagyobb és színesebb. Számos hazai, külföldi meghívottal és neves tanárokkal, akik mesterkurzusokat tartottak az érdeklődő, tanulni vágyó diákoknak. A fesztiválok alkalmat biztosítottak arra is, hogy a résztvevők összemérjék tudásukat. Először Vásárhelyen került sor versenyre, majd mind a fesztivál, ez a szokás is átvándorolt Udvarhelyre. A fesztiválok időpontja végleges, a vásárhelyit augusztusban, az udvarhelyit áprilisban tartják.

A 2010. évet taposva az egyesület túl van már számos rendezvényen: fesztiválokon, koncerteken és fellépéseken. Folyamatosan tevékenykednek, hogy a klasszikusgitár zenét népszerűsítsék és megkedveltessék. Az egyesület a fiatal szárnypróbálgató zenészeknek is támaszt nyújt, és számos koncertlehetőséget biztosít számukra.

Ez az egyesület romániai állampolgárokból álló személyek egyesülete, akik alapvető célja a zenei kultúra fenntartása és fejlesztése: a tagok és szimpatizánsok számára hozzáférhetővé tenni a kulturális anyagokat, fontos zenei tájékoztatókat, ismertetőket. Találkozók, konferenciák, versenyek, hazai és nemzetközi zenei fesztiválok, mesterkurzusok, koncertek, más művészeti ágakkal közös művészi megnyilvánulások szervezése, szakmai jellegű ösztöndíjak biztosítása.²

Az egyesület terveiről csak annyit sikerült megtudni, hogy egy olyan szakfolyóirat megalkotását tervezik, - tekintettel arra a tényre, hogy még nem létezik hasonló magyar nyelvű tudományos folyóirat -, ahol lehetősége nyílik a drd. hallgatóknak, hogy szakdolgozataikat, tudományos értekezéseiket publikálhassák. Továbbá szeretnék folytatni a kultúrateremtő és népszerűsítő tevékenységet különböző koncertek és fesztiválok szervezésével.

Az egyesület rendelkezik saját honlappal is, ahol mindig naprakész információval szolgál az Egyesület aktuális rendezvényeiről. Kapcsolati hálójá rendkívül széles és átfogó.

² Harmonia Cordis Egyesület Alapító okirata, illetve alapszabályzata, I. bekezdés

A Harmonia Cordis Egyesület a következő rendezvények megszervezését és lebonyolítását végezte el sikeresen:

- I. Marosvásárhelyi Nemzetközi Klasszikusgitár– Fesztivál- 2007. 08.15-21.
- I. Székelyudvarhelyi Nemzetközi Klasszikusgitár- Fesztivál- 2008. 01. 15-20.
- II. Marosvásárhelyi Nemzetközi Klasszikusgitár– Fesztivál- 2008. 03. 25-30.
- III. Marosvásárhelyi Nemzetközi Klasszikusgitár– Fesztivál– 2008. 08. 15-20.
- Karácsonyi Szimfonikus koncert (Harmonia Cordis Szimfonikus zenekarral)- Kolozsvár
- II. Székelyudvarhelyi Nemzetközi Klasszikusgitár- Fesztivál- 2009. 02. 24 – 03. 01
- Klasszikusgitár koncert- Gabriel Bianco- (Franciaország) – Kolozsvár 2009. 03. 03.
- Szimfonikus koncert (H. C. Szimfonikus zenekarral)- Kolozsvár 2009. 03. 29.
- Klasszikus és dzsesszgitár koncert- Pusztai Antal- (Ausztria) – Kolozsvár 2009. 01. 01.
- IV. Marosvásárhelyi Nemzetközi Klasszikusgitár – Fesztivál – 2009. 08. 23-28
- Szimfonikus koncert (Harmonia Cordis Szimfonikus zenekarral)- Kolozsváron -2009. 10. 10.
- Karácsonyi Szimfonikus koncert (H. C. Szimfonikus zenekarral)- Kolozsvár- 2009. 12. 15.

Harmonia Cordis Egyesület Társszervezője- Szervező Amphion Egyesület - Marosvásárhely

- Múzeumok éjszakája – 2009
- Pro Bono Napok – 2009

III. „Terra Siculorum” Nemzetközi Klasszikusgitár- Fesztivál

Ez egy interkulturális rendezvény, amely egy teljesen új elemet hozott a gitárfesztiválok konvencionális struktúrájába, egy olyan újdonságot, ami eddig nem létezett Romániában.

Ez az újítás, hogy a fesztivál színhelye három város volt: Székelyudvarhely, Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy.

Míg Csíkszeredában és Sepsiszentgyörgyön koncertek voltak, addig Székelyudvarhelyen a koncertek mellett mesterkurzusokat és versenyt is tartottak.

A fesztivál megszervezésének szükségességét a romániai zenekedvelők, és az ifjúság szépérzékének fejlesztése indokolta. A koncertsorozat célja új lehetőségek megteremtése azok számára, akik a klasszikusgitár iránt érdeklődést mutatnak, valamint a hangszer népszerűsítése.

Ebben a kontextusban arra törekedtek, hogy felkeltsék a közönség érdeklődését a klasszikus zene, és ezen belül a klasszikusgitár iránt. Hosszabb távú társadalmi céljuk az volt, hogy színvonalas külföldi zenészeket mutassanak be az erdélyi közönségnek, növelve ezzel a klasszikusgitár, mint szólóhangszer népszerűségét, és ezek a nagynevű előadók teljesítménye által felkeltsék a közönség érdeklődését a klasszikus zene iránt.

Koncertekről

A fesztivál minden este alkalmat kínált a tartalmas kikapcsolódásra, a koncertek által. A koncerteken neves művészek léptek fel Magyarországról: Czap Márk, Járóka József, Németországból: Klingeberg Katrin, és Sebastian Montes, Franciaországból: Judicael Perroy, Ausztráliából: Harold Gretton, Görögországból: Dimitris Dekavallas, Romániából: Stan Zamfirescu, Farkas Szabolcs, Ionuț Bugnar, drd. Beke István Ferenc, Ausztriából: Pusztai Antal, Belgiumból: Veronique van Duurling, és Montenegróból: Radoš Malidžan.

A programokból³ láthatjuk, hogy a reneszánsz korszaktól kezdődően egészen napjainkig minden korszak képviselteti magát a gitár irodalomból.

A reneszánszban a gitár⁴ nem a hivatásos zenészek, inkább a műkedvelők hangszere volt. Az uralkodó hangszerek a vihuela és a lant voltak, ezért inkább gitárátiratokat találhatunk ebből a korszakból. A korszakot John Dowland lantra írott Chromatic Fantesie, és Pierre Petit: Tarantelle című művek képviselték a fesztiválon. Előbbit Járóka József, utóbbit a duo Amythis előadásában hallhattunk.

Akárcsak a reneszánszban a barokk korszakban is a lant volt az uralkodó hangszer a pengetős hangszerek családjában, ezért a legtöbb ma gitáron játszott mű a barokk korszakból átírat. Ezek a művek közé sorolhatóak J.S.Bach lant szvitjei⁵, melyekből hármat hallhattunk a fesztivál ideje alatt is Judicael Perroy, és Czap Márk előadásában:

- *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Suite for lute in g-minor BWV 995
- *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Suite für Laute in c-minor BWV 997
- *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Suite for lute in E flat major BWV 998

Más műveket hegedűről, cseballoról írtak át:

a) **Hegedűről:**

- *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Adagio in g-minor from violin sonata
- *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Chaconne in re minor

b) **Cseballoról:**

- *Georg Friedrich Händel* (1685-1759): Passacaglia

³ Mellékletben található programfüzet

⁴ A reneszánsz gitár négy „kórusos” volt, leggyakrabban három dupla és egy szimpla húrral volt felszerelve. A hangolás legtöbbször a tenor lant középső négy húrját követte, vagyis $c - f - a - d'$ volt. (http://www.gitarvilag.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=75%3Atortenet&catid=918%3Agitar&Itemid=98)

⁵ 4 lant szvit : **BWV 995** – g-moll szvit , **BWV 996** – e-moll szvit , **BWV 997** – c-moll szvit, **BWV 998** – Esz-dúr prelúdium, fúga és allegro

- *Domenico Scarlatti* (1685-1757): Sonata in f-minor
- *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Partita Nr. 2 BWV 856
- *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Koncert in D-Dur BWV 972 (Bearb.für Violine A.Vivaldi, Transkription J. Perroy)
- *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Präludium D-Dur BWV 825, Präludium E-moll BWV 865, Präludium A-Dur BWV 848, (Arr. : Duo Klingeberg-Montes)

Egyes átiratoknak nem csupán szerzőjük a különböző, hanem hangnemi eltéréseket is megfigyelhetünk: az eredetileg c-moll hangnemben íródott 2. lantszvit a-mollban, és d-mollban is megtalálható. Ezek az eltérések a barokk hangzás minél korhűbb visszaadásának megkísérléséből születtek, és alkalmazkodtak a hangszer nyújtotta lehetőségekhez. Az a-moll átíratot legtöbbször un. capoval ⁶(capodastro) játsszák. Ez a segédeszköz lehetővé teszi, hogy a mű eredeti hangnemben szólaljon meg, jelen esetben c-mollban, ha a capo a harmadik fekvésben van felhelyezve.

A fesztivál koncertjein több saját átírat is elhangzott:

- Judicael Perroy: *Johann Sebastian Bach* (1685-1750): Koncert in D-Dur BWV 972
- Duo Klingeberg- Montes: *Johann Sebastian Bach* (1685-1750):Präludium D-Dur BWV 825, Präludium E-moll BWV 865, Präludium A-Dur BWV 848
- Duo Klingeberg-Montes: *Georg Friedrich Händel* (1685-1759):Passacaglia

Ezek az átíratok a gitáriródalom gazdagodásául szolgáltak.

A klasszicizmus a változás korszaka volt a gitár történetében. Az addig használt öt húr kiegészült egy hatodik húrral, ezzel létrejött a hangszer ma elterjedt hangolása: E, A, D, G, B, e'.

⁶ Capo=csipeszszerű eszköz, melyet a gitár fogólapjára, az érintőpálcák közé rögzítve megváltoztathatjuk mind a hat üres húr hangmagasságát. A capo segítségével könnyen transzponálhatóak a művek.(pl a-moll – c-moll)

A 19. század elejétől már általánossá vált az új hangszerváltozat, amely csak a test méreteiben különbözött a ma használt gitárétól. Az 1800-as évektől kezdve nyomtatott irodalma is volt, már nem tabulatúra, hanem kotta formájában, ami elősegítette bebocsáttatását a „komoly” hangszerek közé⁷. A korszak kiemelkedő gitármesterei Mauro Giuliani, Ferdinando Carulli, Fernando Sor, és Dionisio Aguado voltak. Fernando Sor 1803-ban adta ki *Méthode pour la Guitare* című művét, melyet még ma is értékes gitáriskolának tartanak.

A fesztiválon elhangzott művek között találhatunk egyaránt Giuliani-, Carulli-, és Sor műveket is:

Beke István Ferenc: *Ferdinando Carulli* (1770- 1841): *Petit Concerto e-moll opus 40*

I. Allegro

II. Largo

III. Allegro

Dimitris Dekavallas: *Mauro Giuliani* (1781-1829): *Concerto no 1 in A major, Op. 30*

I. Allegro maestoso

II. Andantino

III. Allegretto, a polonaise

Mauro Giuliani (1781-1829): *Rossiniana no2*

Duo Amythis: *Fernando Sor* (1778-1839): *Les Deux Amis op.41*

Duo Klingeberg –Montes: *Fernando Sor* (1778-1839): *Fantasie op. 54*

Stan Zamfirescu: *Fernando Sor* (1778-1839): *Introduction et Variations (Theme de Mozart)*
Op.9

⁷ http://hu.wikipedia.org/wiki/Klasszikus_git%C3%A1r#Klasszikus_kor

A felsorolt művek már mind gitárra íródtak ellentétben a reneszánsz, és barokk átiratokkal,épp ezért gitárszerűek, gitáron könnyen játszhatók, kihasználva a hangszer nyújtotta lehetőségeket, melyek a gitár átalakulásával, és fejlődésével sokkal színesebbé váltak: pl. ambitus, tonus.

A napjainkban használt gitár az 1850-es évek után nyerte el végső formáját, Antonio de Torres munkásságának köszönhetően: a test elnyerte végső, mai formáját; a tető merevítése, gerendázata legtöbbször Torres megoldásait követi a modern gitárépítésben. Az átalakult hangszer népszerűsítésében nagy szerepe volt Julian Arcasnak, és Francisco Tarreganak.

Romantikus művek a fesztivál koncertjeinek programjából:

Harold Gretton (Aus):

Luigi Legnani (1790-1877): 5 Caprices

- No. 28 - Largo
- No. 29 - Prestissimo
- No. 27 - Allegretto espressivo
- No. 9 -Largo
- No. 7 -Prestissimo

Napoléon Coste (1806-1883): Rondeau de Concert op.12

Duo Amythis (Aus):

Johann Kaspar Mertz(1806-1856): 2 Miniatures

- Am Grabe der Geliebten
- Tarantelle

Czap Márk (Hu):

- *Giulio Regondi (1822-1872): Etude No.6 in d-minor*

Járóka József (Hu):

- *Julian Arcas* (1832 - 1882): Fantasy on Themes from La Traviata

Radoš Malidžan (Mno):

- *Giulio Regondi* (1822-1872): Introduction et Caprice Op.23
- *Napoleon Coste* (1806–1883): Rondo Concertante Op.12

Dimitris Dekavallas (Gr):

Johann Kaspar Mertz (1806-1856):

- An Malvina
- Variatons Mignonnes
- Tarantelle

Farkas Szabolcs (gitár) és Ionuț Bugnar (hegedű) (Ro):

Niccolo Paganini (1782-1840): Sonata concertata

- Allegro spiritoso
- Adagio assai espressivo
- Rondeaux

Stan Zamfirescu (Ro):

- *Francisco Tarrega* (1852 —1909): Venice Carnival

A romantika korszaka a virtuozitás korszaka a gitárban is. Megjelentek újfajta pengetési technikák, különböző hang-, és látvány effektusok, melyek mind a virtuózitást szolgálták: üveghang játék, perkució, gyors legatók, glissando, tremolo, pizzicato stb. Ilyen elemeket tartalmaz *Francisco Tarrega: Venice Carnival* című műve melyet Stan Zamfirescutól hallhattunk. A mű témája Paganinitől származik, ebben az időben divat volt egy kölcsönzött témára variációs művet írni. Tarrega a műben a téma bemutatása után sorra felhasználja a különböző látványos, és hangzatos effektusokat a téma variálására.

Tarrega után Andres Segovia ⁸volt, akinek óriási szerep jutott a XX. században, hogy a gitár jelen lehessen mint szóló hangszer a koncerttermekben. Átiratokat készít, zeneszerzőkkel, hangszerkészítőkkel kollaborál, népszerűsíti a gitárt.

Modern zeneszerzők és műveik a fesztiválon:

Járóka József (Hu):

- *Mario Castelnuovo-Tedesco* (1895-1968): Sonata (2nd and 4th movement)

Czap Márk (Hu):

- *Antonio José* (1902 - 1936): Sonata I. movement

Radoš Malidžan (Mno):

- *Agustin Barrios Mangore* (1913-1942): - Contemplacion;
- Vals Op.8, No.3

Stan Zamfirescu (Ro):

- *Agustin Barrios Mangore* (1913-1942):- Choro da saudade
- Un sueno en la floresta

Bár Augustin Barrios Mangore a modernizmusban alkotott, műveiben a romantika dallamvilága uralkodik: a Vals op. 8, no. 3, stílusában teljesen Chopin dallamvilágát követi. Ez a tény a többi keringőiben is megfigyelhető.

A kortárs zene a gitár XX. században megnőtt népszerűségének köszönhetően gazdag irodalommal büszkélkedhet. Ezt a tényt bizonyítja a fesztivál koncert programja is. Több saját művet is hallhattunk az előadóktól más kortárs zeneszerzők művei mellett:

⁸“ Egyetlen büszkeségem az a merész és fáradhatatlan próbálkozás, hogy a gitár titokzatos szépségét megmutassam, és számára a világ szeretetét nyerjem meg” Andres Segovia önéletrajza, 1967.

Pusztai Antal (A):

- *Leo Brouwer*
- *Pusztai Antal*
- *Miguel Delaquin*
- *Chick Corea*
- *Allegre Porte*

Duo Amythis (Aus):

Harold Gratton - Veronique van Duurling:

- *Harold Gretton* :The Brood you owe op.4
- *Philip Houghton* (1954- ?): Wave Radiance

Radoš Malidžan (Mno):

- *Carlo Domeniconi* (1947- ?): Koyunbaba suite Op. 19
 - Moderato
 - Mosso
 - Cantabile
 - Presto
- *Nuccio D`Angelo* (1955- ?): Due Canzoni Lidie

Duo Klingeberg-Montes (D):

- *Joaquín Rodrigo* (1901-1999): Tonadilla
 - I. Allegro ma non troppo
 - II. Minueto pomposo

III. Allegro vivace

- *Leo Brouwer* (1939-?): Toccata (aus: Tríptico für 2 Gitarren)

Dimitris Dekavallas (Gr):

- *Sir Richard Rodney Bennett* (1936-?): Sonata (III. Movement)

Farkas Szabolcs-Ionuț Bugnar (Ro):

- *Astor Piazzolla* (1921-1992):
 - Bordel 1900
 - Café 1930
 - Nightclub 1960
- *Maximo Diego Pujol* (1957- ?) Suita Buenos Aires:
 - Pompeya
 - Palermo
 - San Telmo
 - *Astor Piazzolla* (1921-1992):
 - Extasis
 - Nuevo mundo
 - Dernier lamento
 - Libertango

Stan Zamfirescu (Ro):

Leo Brouwer (1939- ?): Sonata

- Fandangos y Boleros

- Sarabanda de Scriabin
- La Toccata de Pasquini

Az utolsó este nyitóakkordjaként Fazakas Aaron kortárs zeneszerző „Stalactite” című művét a Székelyföldi Filharmonia előadásában hallgathattuk meg.

A kortárs gitárzene lehetőséget kínál a zeneszerzőnek a kreativitás minden szintű kifejezésére: a harmónia világ teljes egyéni testreszabása, az effektusok tárházának kimerítése, technikai újítások. Vannak zeneszerzők akik nem a szabványos hangolás szerint alkotnak, hanem teljesen új hangolásokat találnak⁹ ki a harmóniák különlegessé tételéhez: *Carlo Domeniconi: Koyunbaba* című műve a gitár teljes áthangolását igényli. A szokványos E, A, D, G, B, e' helyett D, A, D, A, D, F hangolást kér. *Pusztai Antal* saját műveiben ötvözi a modern jazz motívumait, a klasszikus gitárzenével: improvizációk, sajátos dallamvilág, különböző hangeffektekusok¹⁰. A sajátos hangzásvilág néha nála is a gitár áthangolásának köszönhető.

A fesztiválon nyomon követhettük a gitár korszakokénti változásait a dallamvilág, a technikai újítások, és a hangszer lehetőségeinek kihasználása szempontjából. A hangszerbemutatók alkalmával pedig, alkalmunk nyílt három hangszerkészítő¹¹ mester gitárjainak kipróbálására. Ezen gitárok kipróbálása során kezünkbe foghattuk a 20 évszázadon keresztül fejlődő hangszer végeredményét.

A versenyről

A fiatal gitárosok versenye a fiatalok képességeinek felfedezésére, fejlesztésére törekszik. Három kategóriában lehetett versenyezni:

A) 1999. április 30. után született versenyzők,

⁹ Scordatura

¹⁰ Ún. preparált gitár: nejlonzacskó a húrok alá a húrlábnál.

¹¹ Jacopo Giussani, Giachino Giussani (I), és Constantin Dumitriu (Ro).

B) 1996. április 30. után született versenyzők,

C) 1992. április 30. után született versenyzők.

A. kategória- a verseny időtartama maximum 10 perces, és a program szabadon választott;

B. kategória- a verseny időtartama maximum 15 perces, és a program 2 darab különböző korszakokból;

C. kategória- a verseny időtartama maximum 15 perces, és a kötelező program a következő:

- 1 reneszánsz vagy barokk mű;
- 1 klasszikus vagy romantikus mű;
- 1 modern vagy kortárs mű.¹²

Az A, B és C kategóriák zsűrije:

Elnök: drd. Bozóki Andrea

Tagok: Becze Magdolna, Derzsi Dénes, Kovács Tünde, George Munteanu, drd. Trifan Ștefan

A Nemzetközi gitárverseny (korhatár nélkül lehetett részt venni), amelynek célja a különböző gitáriskolákból származó fiatal művészek találkozása, tapasztalatcseréje. A verseny két fordulóból állt. A D kategória zsűriének az elnöke dr. Constantin Andrei, a zsűri többi tagja a következők voltak: Liviu Georgescu, Eugen Mang, Paulikovits Pál, dr. Cătălin Ștefănescu, drd. Fazakas Aaron.

I. Forduló: kizáró jellegű: a program időtartama maximum 15 perc:

- 1 darab – reneszánsz vagy barokk mű
- 1 darab- klasszikus, romantikus mű

II. Forduló: a program időtartama maximum 20 perc

- 1 kortárs darab (1950 után íródott).
- Szabadon választott program.

A versenyeken több mint negyven résztvevő volt.

¹² Harmonia Cordis Egyesület – pályázati leírás

Mesterkurzusok

A klasszikusgitár mestertkurzusok: Magyarországról, Németországból, Franciaországból, Ausztráliából, Görögországból, Romániából, Ausztriából, Belgiumból és Montenegróból jövő tanárok tovább fejlesztették a résztvevők gitár ismereteit: Judicael Perroy (Fr), Czapp Márk (Hu), Járóka József (Hu), Bozóki Andrea (Hu), Harold Gretton (Aus), Pusztai Antal (A), Paulikovits Pál (A), Liviu Georgescu (Ro), dr. Constantin Andrei (Ro), drd. Trifan Ștefan (Ro), dr. Cătălin Ștefănescu (Ro), Eugen Mang (D), Véronique van Duurling (B), Dimitris Dekavallas (Gr), Radoš Malidžan (MNE), Katrin Klingeberg (D) és Sebastian Montes (D).

A kurzuson résztvevő közel 70 diák, egyéni 45 perces kurzuson vehettek részt.

A „Terra Siculorum” Nemzetközi Klasszikusgitár- Fesztivál sajtómegjelenése

A harmadik „Terra Siculorum” Nemzetközi Klasszikusgitár- fesztivál sajtóban való megjelenését vizsgáltuk, amelyet a következőkben igyekszünk majd kibontani és részletekbe menően elemezni adott szempontok szerint.

A cikkek elemzése során figyelembe vettük a szerzők, illetve az általuk képviselt sajtóorgánumok attitűdjét, vagyis hozzáállásukat a fesztivállal kapcsolatosan. Továbbá milyen mértékben foglalkoztak a témával, melyek azok az információk, amelyet lényegesnek tartottak, és mik azok amiket kihagytak

teljesen. Milyen volt a fesztivál megítélése, hogy pozitívan, negatívan illetve semlegesen nyilatkoztak, vagy szubjektív élménybeszámolók hangnemében tárgyalták az eseményt. A sajtó képviselőinek személyes megítélését is igyekeztünk figyelembe venni és belefoglalni jelen írásunkba.

Megemlítést tettünk a sajtószervek típusáról és az általa kibocsátott anyagok fajtájáról, hiszen fontos, hogy mekkora a lap lefedettsége, hány olvasóhoz jut el mindennap.

Tulajdonképpen „tartalomelemzésünk célja a sajtómegjelenés minőségének vizsgálata”, hogy a szervezet által megfogalmazott üzenet milyen mértékben, esetleg milyen torzításokkal jelennek meg a médiában. Az elemzésünk több szinten történik, különböző változók figyelembevételével. Ilyenek például a médiacsatornákkal, médiafogyasztókkal, megjelenéssel, témával kapcsolatos változók, továbbá a szubjektív, nyomtatékosítás és súlyozási változók.¹³

A sajtóban és internetes portálokon megjelent fesztiválról szóló írások összesítése

-sajtófigyelés-

A mellékletben található online cikkeket és a kiállított újságcikkeket felhasználva a következőkben elemezzük azok tartalmát, majd kitérünk a hasonlóságokra, illetve különbségekre.

Az **uh.ro**¹⁴ internetes hírportál volt az egyedüli sajtóorgánus, amely a legtöbb anyagot megjelentette. A fesztivál kezdete előtt egy nagyobb lélegzetvételű anyagot közölt, amelyben részletesen bemutatja, hogy mire számíthat a fesztiválra látogató. Részletesen közli az előadókat, azok programjait, majd hogy melyik nap kit láthat a nagyérdemű. A portál a fesztivál első napjától kezdődően egy mini sorozatot indított útjára, ahol minden nap programajánlóval

¹³ Kádár Magor: Média, mint partner, 14. Fejezet, Kriterion kiadó, Opus könyvek, Kolozsvár 2007

¹⁴ Sajtó Melléklet

jelentkezett, s melynek keretén belül az aznapi fellépő önéletrajzát is elolvashattuk. Az ezt követő főszerzővel készített interjú rendkívül személyes hangvételű, amelyben a személyes motivációiról, múltjáról, jelenéről és főleg jövőjéről faggatták, ahol a „klasszikusgítár leendő doktora” címmel is kitüntette az újságíró. A jelen dimenzióját a fesztivál képviselte. Az ezzel kapcsolatos kérdésekre adott válasz többnyire megegyezik a fesztiválról szóló többi cikk tartalmával.

A záróakkordként szolgáló cikk címe is hűen tükrözi a véleményt, attitűdöt: „Jól sikerült a Klasszikusgítár- Fesztivál”. A visszajelzés mindenképp pozitív és elégedett. Csupán ebben a cikkben foglalkoznak a fesztivált övező kellemetlenségekkel, amelyek nem a szervezők önhibájából következett be: a kitörő izlandi vulkán és a hamufelhője okozta légtérzár miatt számos külföldi előadónak a haza utaztatását másképp kellett megoldani.

A *Szekelyhon.ro*¹⁵ internetes portálon többnyire csak ajánlók szerepeltek, de itt külön említést tesz a csíkszeredai eseményekről a teljes programot közölve.

A *Krónika*¹⁶ napilap a plakát leközlését követően cikkezett az eseményről. Az egyedüli országos napilap, amelyben megjelenik a fesztivál. Az ajánló és a plakát a rendezvény kezdetétől a végéig jelen van a lapban. Részletesen értekezik a versenyekről, ahol a győztesek nevét is megemlíti. Még egy helyi gitártanárt is megszólaltatnak, aki tagja volt a zsűrinek. Ő mesélt a szempontokról, amely szerint díjazták a versenyen résztvevőket. Itt megjelenik a főszerző kisebb volumenű szabadkozása is a szervezési bakikkal kapcsolatosan.

A szentgyörgyi *Háromszék*¹⁷, a *Csíki Hírlap* és a *Krónika* minden nap megjelentette az adott napra vonatkozó programot.

Az *Udvarhelyi Híradó*¹⁸, figyelembe véve a „főhadiszállás” helyzetét nem meglepő módon a címlappal is megtisztelte a fesztivált. A kultúra rovatban megjelenő fesztiválról szóló írások részletesen tárgyalták kezdetben a fesztivált és annak különlegességét, majd a fellépő

¹⁵ Sajtó Melléklet

¹⁶ Sajtó Melléklet

¹⁷ Uo

¹⁸ Uo

előadók részletes önéletrajzát is leközlötték. Az általános bemutatás mellett jutott idő a kritikára is, amely főként a szervező csapat tagjait igyekezett kikezdeni.

A *Hargita Népe*¹⁹ is beszállt a fesztivál sikerességét hirdető táborába és egy kisebb interjút készített a főszervezővel. Az első alkalom, ahol kérdés formájában fogalmazódik meg a fesztivál nem mindennapi névválasztása. Az első alkalom, hogy nem koncepcióként jelenik meg, hanem lehetőség nyílik a főszervezőnek, hogy kifejtse álláspontját. Az írás többnyire az újdonságokra hívja fel a figyelmet, és nem a múltbeli fesztiváloktól való eltéréseket firtatja. Egy merész kérdés is megjelenik, ahol a fesztivál „hasznosságáról” érdeklődik a cikk szerzője. A főszervező viszont a nagy miéltre is egyszerű és magasztos választ ad: a hasznosságot semmiképp sem anyagi értelemben tárgyalja. A cél a klasszikus zene és a klasszikusgitar játék népszerűsítése és megkedveltetése. Ez a főszervező és egyesületének a jól megfogalmazott víziója.

Az újságírók és az általuk képviselt szervezet hangneme és attitűdje a rendezvénnyel kapcsolatosan bátran állítható, hogy pozitív és érdeklődő. A kezdeti kérdések és fejtegetések egyértelműen kifejezik, hogy ez a műfaj még újoncnak számít a közönség számára. Ebből az irányból megközelítve igyekeznek megfelelő információt biztosítani olvasóiknak, reménykedve, hogy azok kellő kedvet kapnak és ellátogatnak a rendezvényre a szervezők legnagyobb örömeire. A megjelenések száma jelentős és kielégítő. Adott témákkal foglalkozott mindegyik szerző, nem igyekeztek eredetibb oldalról megközelíteni az eseményt. Az egyszerű tudósítást tartották elsődleges szempontnak. Forrásként gyakran használták egymás írásait, és gyakran fordulhattak tanácsért és apróbb részletekért a főszervezőhöz. A megjelenések időpontját tekintve többnyire az eseményt megelőző héten tettek először említést, majd a fesztivál megkezdésével egy időben folyamatosan jelentették meg anyagaikat, hol csak egy egyszerű rövid programajánló, hol pedig egy terjedelmesebb írás látott napvilágot. Gyakran említették meg, hogy teltházas koncertek voltak, ez is tükrözi, hogy a fesztivál megítélése nem csak sajtósok körében pozitív. A közönség is nyitott a kultúra ezen ágazatára, habár még csak ismerkedik vele.

¹⁹ Sajtó Melléklet

III. Terra Siculorum Nemzetközi Klasszikusgítár- Fesztivál

-A szervezői csapatról és a szervezési nehézségekről-

Élménybeszámoló margójára

A szervezői csapat rendkívül ambiciózus fiatalokból állt, akik készek voltak alávetni magukat a főszervező minden kívánalmának. Az összetétel furcsamód színesre sikeredett. Volt közöttük újságíró- fizikus, rendezvényszervező, természetesen zenész és kommunikáció szakos hallgató.

A közös munkát elsősorban tapasztalatlanságunk akadályozta. A túlkomolykodást mellőztük, hiszen szórakozásként tekintettünk a fesztiválra. Mi is ki akartuk venni a részünket a mókázásból, s csupán a „sürgős” eseteknél vettük vissza szigorú szervezői gúnyánkat. A kezdeti fejtelenségen mi sem tudtunk segíteni.

Az első nap a szállások leosztásánál és a részvételi díjak összegyűjtése okozott gondot, majd később egyenként a színünk elé járultak különféle személyes és komfort hiány okozta problémáikkal. A jó kedv és a türelem megőrzésére volt a legnagyobb szükségünk. Rengeteg nagyon fiatal diák vett részt a fesztiválon, akik megnevelésére a szülők túl nagy hangsúlyt nem fektettek, nehogy elnyomják csemetéjük kreatív energiáit.

A mesterkurzusok megkezdésekor örök gondot jelentett az üres termek felderítése és felcímkézése a tanárok nevével, hogy mindenki egyéni, személyre szabott órarendjét követve megtalálja a számára kijelölt tanárt.

A szokásos protokoll tevékenységek, mint például a kávé és a ásványvíz biztosítása a tanároknak is folyamatosan problémát okozott. A sok helyszín közötti utaztatás nem tett jót a készletünknek, és így folyamatosan érkeztek a panaszok a tanárok részéről, amelyet mosolyok közepette igyekeztünk orvosolni.

Mivel három városban párhuzamosan folytak a koncertek, így a fellépők kíséretése is kimerítő feladatnak bizonyult. A kapcsolattartó szerepét töltötte be az, aki elkísérte az előadót: fordító, kellemes társaság és személyi asszisztens volt egyben.

A kitörő izlandi vulkán és annak hamufelhője is meggyújtotta a bajunkat. A messzeségből érkező előadóknak így meghosszabbította a tartózkodását csinos kis városkánkban. Az ők szórakoztatásáért is mi feleltünk, majd a teljesen más útvonal kieszelése is megerőltette a szellemi tőkénket.

A fesztivál utolsó mesterkurzusa amikor lejárt felnyaláboltuk a tanárokat és megcéloztuk a legközelebbi kávézót, hogy némi erőt gyűjtsünk az esti szenzációs koncertre. Az első kortyok után a szervezőtársam telefonja megcsörren. „Gyere gyorsan. Kigyulladt az iskola”. Hanyatt homlok rohant a helyszínre. Közben elméleteket gyártottunk, hogy melyik gonosz kis gitáros gondolta azt, hogy ilyen módon babrál ki velünk. Nagy volt a szerencsénk, annál kisebb az iskoláé. A tüzeset nem a mi figyelmetlenségünknek volt betudható. A szomszéd döntött úgy, hogy felügyelet nélkül hagyja a meggyújtott avart.

Az utolsó napok már szempillantás alatt elteltek, habár mi már elég lomhán jártunk-keltünk. A mesterkurzuson való részvételtől szóló diplomák kitöltése, a szerződések megkötése és a morál fenntartása is mind a mi feladatunk volt.

A gála est alkalmával a diplomák kiosztása is kifogott rajtunk. Pár név lemaradt és így az első körben nem kapott diplomát. De végül azt is orvosoltuk, habár kicsit rendhagyó módon.

Összességében a hangulat leírhatatlan volt, mindenki elégedetten és vidáman távozott, megígérve, hogy jövőre is tiszteletét teszi. Mi pedig, a szervező csapat, tapasztaltabban és bölcsebben, talán felkészültebben várjuk a következő évet.

Bibliográfia

Szakirodalom:

Kádár Magor: Média, mint partner, Kriterion könyvkiadó, Kolozsvár, 2007

Robert Donington: A barokk zene előadásmódja, Zeneműkiadó, Budapest, 1978

Harmonia Cordis Egyesület Alapítóokirata

Harmonia Cordis Egyesület Alapszabályzata

Honlapok:

http://www.luthiermusic.com/sheetmusic.php?cPath=177_185_225_493

http://emedia.leeward.hawaii.edu/Frary/gtr_duos_sor.htm

<http://catalogue.nla.gov.au>

www.wikipedia.com

www.uh.ro

www.kronika.ro

www.szekelyhon.ro

www.3szek.ro

www.hhrf.org/hargitanepe/

www.udvarhelyi-hirado.ro

www.harmoniacordis.org

Melléklet:

Programfüzet

Kiollózott és szkennelt cikkek

Online Cikkek

Meghívó